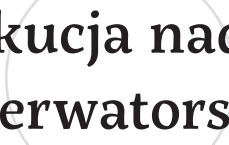

Egzekucja nadzoru konserwatorskiego

Żaneta Gwardzińska

Egzekucja nadzoru konserwatorskiego

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2019

Recenzja

dr hab. Piotr Dobosz, prof. UJ

Redakcja, skład i łamanie

Violet Design / Wioletta Kowalska

Projekt okładki i stron tytułowych

Karolina Zarychta

www.karolined.com

Na okładce wykorzystano obraz Caspara Davida Friedricha

Wędrowiec nad morzem mgły, ok. 1817 r.;

ze zbiorów Muzeum Kunsthalle w Hamburgu

(fot. Cybershot800i, na prawach wolnego dostępu

z zasobów Wikimedia Commons)

© Copyright by Uniwersytet Gdański

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-7865-782-8

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot

tel./fax 58 523 11 37, tel. 725 991 206

e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl

www.wyd.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: www.kiw.ug.edu.pl

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	9
WSTĘP	13
ROZDZIAŁ I	
PODSTAWY ADMINISTRACYJNOPRAWNEJ OCHRONY ZABYTEKÓW	27
1.1. Polityczno-prawne podstawy ochrony zabytków	27
1.1.1. Polityka ochrony zabytków	28
1.1.2. Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami w prawie administracyjnym	37
1.1.3. System ochrony zabytków	42
ROZDZIAŁ II	
ZAGADNIENIA OGÓLNE ADMINISTRACYJNEGO POSTĘPOWANIA EGZEKUCYJNEGO Z OBOWIĄZKU OCHRONY ZABYTEKÓW I OPIEKI NAD ZABYTEKAMI	55
2.1. Zakres regulacji ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji	55
2.1.1. Zakres przedmiotowy	56
2.1.2. Zakres podmiotowy	60
2.2. Zasady ogólne administracyjnego postępowania egzekucyjnego a ochrona zabytków	66
2.3. Przedmiot postępowania egzekucyjnego	71
2.3.1. Obowiązki o charakterze pieniężnym	76
2.3.2. Obowiązki o charakterze niepieniężnym	85
2.3.3. Kara administracyjna a obowiązek egzekucyjny	92
2.3.3.1. Kary administracyjne w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	98
2.4. Podmioty postępowania egzekucyjnego	104
2.4.1. Organ egzekucyjny	105
2.4.1.1. Właściwość miejscowa organu	107

2.4.2. Egzekutor	110
2.4.3. Zobowiązany	118
2.4.4. Podmioty na prawach strony	124

ROZDZIAŁ III

PROCEDURA EGZEKWOWANIA NADZORU

KONSERWATORSKIEGO	129
3.1. Postępowanie zabezpieczające – zabezpieczenie zabytku	129
3.2. Wszczęcie postępowania egzekucyjnego	133
3.2.1. Pisemne upomnienie zobowiązanego	137
3.2.2. Tytuł wykonawczy	141
3.3. Środki egzekucyjne w postępowaniu egzekucyjnym z obowiązku ochrony zabytków i opieki nad zabytkami	145
3.3.1. Środki egzekucji obowiązku ochrony zabytków i opieki nad zabytkami o charakterze niepieniężnym	146
3.3.1.1. Grzywna w celu przymuszenia	147
3.3.1.2. Wykonanie zastępcze	150
3.3.1.3. Odebranie rzeczy ruchomej	154
3.3.1.4. Odebranie nieruchomości	155
3.3.1.5. Przymus bezpośredni	157
3.3.2. Środki egzekucji obowiązku ochrony zabytków i opieki nad zabytkami o charakterze pieniężnym	160
3.4. Zbieg egzekucji	161
3.5. Zawieszenie i umorzenie postępowania egzekucyjnego	164
3.5.1. Zawieszenie postępowania	165
3.5.2. Umorzenie postępowania	166

ROZDZIAŁ IV

PRAKTYKA EGZEKWOWANIA NADZORU

KONSERWATORSKIEGO – WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH	171
4.1. Egzekucja nadzoru konserwatorskiego	171
4.1.1. Postępowania egzekucyjne prowadzone przez WKZ	172
4.1.2. Stosowane środki egzekucyjne	175
4.1.3. Rodzaje zabytków poddawanych egzekucji	176
4.1.4. Współpraca WKZ z innymi organami i instytucjami kultury w ramach wykonywanych czynności egzekucyjnych	177
4.1.5. Wnioski	178

ROZDZIAŁ V

MEDIACJA W ADMINISTRACYJNOPRAWNEJ

OCHRONIE ZABYTEKÓW	181
5.1. Rola mediacji w postępowaniach z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami	181
5.1.1. Pojęcie i cele mediacji	184
5.2. Mediacja w aktach prawnych UNESCO	188
5.3. Mediacja w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym z obowiązku ochrony zabytków i opieki nad zabytkami	192
5.3. Prognoza oceny skutków zastosowania mediacji w postępowaniach egzekucyjnych z obowiązku ochrony zabytków i opieki nad zabytkami	197
5.4. Wykorzystanie instytucji mediacji w systemach prawnych wybranych państw Europy Wschodniej	201
5.4.1. System rosyjski	203
5.4.2. System białoruski	206
5.4.3. System mołdawski	207

ROZDZIAŁ VI

PERSPEKTYWY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	209
6.1. Wyzwania nowoczesnego patriotyzmu w dziedzinie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami	209
6.2. Kierunki zmian w polskim prawie ochrony dziedzictwa	216

ZAKOŃCZENIE	221
-------------------	-----

WYKAZ ŹRÓDEŁ PRAWA	233
--------------------------	-----

ORZECZNICTWO	239
--------------------	-----

WYKAZ LITERATURY	243
------------------------	-----

ZAŁĄCZNIKI	259
------------------	-----

Załącznik nr 1. Wykaz aktualnie obowiązujących wojewódzkich programów ochrony zabytków	259
Załącznik nr 2. Wykaz porozumień zawartych pomiędzy wojewódzkimi konserwatorami zabytków a wójtami, burmistrzami oraz prezydentami miast w sprawie powierzenia prowadzenia niektórych zadań z zakresu właściwości wojewódzkiego konserwatora zabytków	261

Załącznik nr 3. Wykaz porozumień zawartych pomiędzy wojewódzkimi konserwatorami zabytków a starostami lub zarządami powiatów w sprawie powierzenia prowadzenia niektórych zadań z zakresu właściwości wojewódzkiego konserwatora zabytków	269
SPIS TABEL I RYSUNKÓW	273